Brassó, 1891. VII. évfolyam, 33-ik szám. Szombat, szept. 19.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. WEISZ IGNÁCZ.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

Jogszolgáltatásunk érdekében.

Minden államnak alapját az igazság képezi és csak az az állam virágzik, boldog és nézhet biztos jövő elé, melynek igazságszolgáltatása jó, olcsó és gyors.

Hogy az igazságszolgáltatás az államban olcsó legyen, értvén az olcsóság alatt azt, hogy a jogkeresőnek — jogának keresése sok pénzébe ne kerüljön, erre föltétlenül szükséges, hogy az igazságszolgáltatás gyors és jo legyen.

A jogszolgáltatás gyorsasága a törvénykezési rendtartástól is, legfőképen azonban — a mint a jó igazságszolgáltatás egyáltalán — a jogszolgáltatás közegeitől, a biráktól függ.

A biráknak és mindazoknak, kik a jogszolgáltatás terén működnek, első sorban fölfelé ép ugy, mint lefelé függetleneknek kell lenniök; menteknek kell lenniök a kormány befolyásától, de menteknek kell lenniök a jogkeresők önkényétől is.

E tekintetben hazánkban a legkisebb panaszra sem lehet okunk, mert biráink a jogszolgáltatásban soha sem lettek befolyásolva a kormány által, és mert megszüntettetvén hazánkban a birák választása és behozatván a kinevezési rendszer, biráink a választás esélyeitől mentesitve, a jogkeresők befolyásának sincsenek kitéve.

Másod sorban azonban biráinknak az anyagi gondoktól is menteknek kell lenniök, mert csak az anyagi gondoktól ment biró képes minden idejét és minden tehetségét a jogszolgáltatásnak szentelni és magát minden befolyás ellen mentesiteni.

Ha alapos figyelemre méltatjuk azon fizetést, melylyel biránk biráink, különösen a törvényszékeknél és járásbiróságoknál dijaztatnak államunk által, és ha tekintetbe vesszük azon valóban sajnálatra méltó helyzetet, melyben az alsóbb biróságok segédszemélyzete, csekély fizetése miatt, élni kénytelen, lehetetlen elzárkóznunk azon meggyőződés elől, hogy alsóbb biróságainknál a birák és a segédszemélyzet fizetése valóban nagyon, de nagyon kevés.

Évekkel ezelőtt már reá mutattam jogi szaklapjainkban a birák ezen sajnos helyzetére és adatok alapján kimutattam, hogy sehol a müvelt világban oly silányul fizetve nincsenek a birák, mint náluuk, — még Romániában sem. Azóta egy évtized telt el! Ezer meg ezer birónak és hivatalnoknak egy gondterhes, nyomoruságos évtized, mert számtalan biró és szegény sorsu hivatalnok csak keserves nélkülözésekkel volt képes ez évtizedet — szegény családjával átélni.

És átélte, mert kénytelen volt átélni, mert becsületessége távol tartott tőle minden megvesztegetést, mert családja volt, mely vele száraz kenyerét megosztotta és mert hivatása, — melyet választott — magával hozta, — az államot, a jogszolgáltatást, hazáját és nemzetét — éhesen és fázva — szolgálni.

Keserves szolgálat ez, melyet csak az nem ismer, ki „soha kenyerét könyek között nem ette".

Évek hosszu során át, napról napra ülni és tanulmányozni mások baját, — akkor, mikor az embert saját baja, gondjai, szükölködő családja iránti aggodalmak bántják, — tanulmányozni a törvényt szabad óráiban — mikor mások szórakoznak és élveznek, és ezen tanulmányozás alatt fájó szivvel érezni, hogy családja, szeretett gyermekei még a szórakozás élveitől is megfosztvák, mert atyjukat a sors biróvá tette; görnyedve kutatni a lelkiismeretet, a jogot és méltányosságot, hogy itélete igazságos legyen és ezalatt folyton azon tudat nyomása alatt szenvedni, hogy mily igazságtalan a sors, az állam, a társadalom vele szemben.

Valóban keserves feladat! És a kérlelhetlen állam, a haza, a nemzet megköveteli, hogy ily lelki állapot mellett a biró szakavatott, pontos, lelkiismeretes, szorgalmas és igazságos legyen; megköveteli, hogy a korral haladva tanulmányozza a tudomány legujabb termékeit, kisérje figyelemmel szaklapjainkat, — ha nincsen is pénze ahhoz, hogy tudományos munkákat, szaklapokat jártasson és vegyen, és a társadalom megkivánja, hogy részt vegyen a társadalom mozgalmaiban, egyesületeiben stb., ha erre módja nincsen is.

És mindez, de különösen az anyagi gondokkal való tulterheltetés két irányban meg is termé gyümölcsét.

Igazság szolgáltatásunk nem áll a tudomány által statuált szinvonalon, és igazságszolgáltatásunk terén beállott a jogbizonytalanság. — Sajnos, nagyon sajnos két jelenség, de kétségtelen konszekvencziája annak, hogy biráink rosszul dijazvák.

Biráinknak — jelenlegi fizetésük mellett lehetetlen a jogtudomány terén megjelenő müveket beszerezni, hogy önmagukat tovább képezhessék, és ezért selejtesek és a tudomány mai szinvonalának meg nem felelők itéleteik, és mert a munka által tulcsigázottak és anyagi gondokkal is kell küzdeniök, ezért van a jogbizonytalanság.

Igazságügyminiszterünk az évek hosszu során át országszerte felhangzott jogos panaszok következtében ünnepélyes igéretet tett arra nézve, hogy az alsóbb biróságok biráinak és segédszemélyzetének fizetését emelni fogja, és most örömmel értesülünk, hogy a legutóbbi minisztertanácsok egyike az állami tisztviselők anyagi helyzetével foglalkozva, a minisztertanács abban állapodott meg, hogy az 1892. évi költségvetésbe e czélra 3.600,000 frt vétessék fel, és hogy a hivatalnokok fizetése — működési pótlék czimén, — a fővárosban 60, 50, 40, 30 és 25 %-al, a vidéken pedig 40—25 %-ig emeltessék.

Habár ezen czélba vett fizetésjavitás nem fizetésemelés a szó szoros értelmében és a fizetésemelés ez idő szerint valószinüeg a nyugdijakra való tekintetekből nem, eszközölhető, mindazonáltal ezen fizetésjavitást is örömmel kell üdvözölnünk, nemcsak azért, mert ez is pénzügyi helyzetünk javulásának egyik biztos jele, de azért, mert végre-valahára mégis megérjük azt, hogy biráink és állami hivatalnokaink egy-

TÁRCZA.

Egy fényes nap.

— A „Brassó" eredeti tárczája. —

Kedves, derék ember volt Dr. N.. kollégám! Mintegy negyven évig kóstolgatta át a vidéki édes praxis keserüségét, mely hosszu idő alatt keveset élt, de annál többet megért.

Gyakori utazásunk alkalmával egy-egy érdekes históriácskát beszélt el életéből, mintegy bizonyitékául annak, hogy vajmi gyakran csalatkozik a közvélemény itéletében. Kedélyes mosolylyal emlékezett meg többek közt egy „egy napi" jövedelméről praxisának kezdetén, melyet a városkában lakó közelebbi ismerősei és szomszédjai egy „fényes napnak" híresztelték el.

Egy szombati nap volt; felső Magyarországon a nyugalom és az — ásitozás napja. Barátom egy állambölcs arczkifejezésével állott az ablak előtt, — mert idegközpontjának molekuláris részecskéit valamely nehéz probléma megfejtése nem zavarta nyugalmukban, hanem csak a távolba merengett, minden gondolkozás nélkül.

Ime, egy szekér hajt a láttérbe, melyen egy zsup szalma, egy markos kocsis és egy kis zsidó voltak festőiesen elhelyezkedve. Nevezetesen ezen utóbbi az egész városkának izraelita lakósait nem kis csodálkozásba ejté, mert szombat napján egy ó-hitü zsidó utazása még ritkább egy fehér hollónál.

Az én kedves kollégám azonban jónak látta, csudálkozás helyett, utazási előkészületekre gondolni, mert tapasztalásból tudta, hogy a szekerező zsidó csakis egy sulyos beteg érdekében kelt utra szombat napján, még pedig hogy orvost vigyen magával.

Dr. N.. csakugyan jól számitott, s rövid idő mulva már élvezé azon kellemes rázkódtatásokat, melyekre alkalmat szolgáltattak a feneketlen viczinális utakon döczögő szekér zökkenései.

Ezen döczögés igy ment hegy-völgyön, tuskón-kövön, mialatt a nap mindinkább lejebb-lejebb szállt, mig végre lenyugodott, a midőn is a hold vette át ama szomoru foglalkozását, hogy a földi siralomvölgyet mélabusan és réges-régen megszokott módon megvilágitsa. Daczára annak, hogy az utazó orvos attól tarthatott, hogy haszsigerei mixturává fognak öszszekeveredni, mégis volt még annyi lelkiereje, egyről-másról elmélkedhetni. Különösen a hold nyujtott neki alkalmat azon párhuzamra, hogy ez is, mint az orvos, a világosságot mástól kölcsönzi.

Habár N.. kollégám szabad óráiban ugy a régi, mint az ujabb filozófusok müveit szorgalmasan lapozgatta, még sem szülemlett meg agyában valami nagy eszme, de miután a sors egy nem épen kiváló jó gyomorral áldotta volt meg, melyet jelenleg a szekérdöczögés és számos zökkenés miatt ugy érzé, mintha az egymásután meg- és kifordult volna, az ezen zsigere körül csoportosuló eszmeösszeköttetéseiből egyszerre az összes filozófiának esszencziájára bukkant, a minthogy agyában megvillant ama megdönthetlen thézis, miszerint az élet legfőbb filozófiája csakis — egy jó gyomorból és ennek következtében egy jó emésztésből áll. Ezen jó gondolatmenetét nem fejtegethette tovább, mert a döczögés és zökkenés mintegy éjféltájt egy erdőszélen lévő csárda előtt, filozófiájával együtt hirtelen megszakadt.

Kedves olvasó! ismered Petőfinek „Kutyakaparó" csárdáját? Igen! No, ennek örvendek, mert a csárda leirására ugy sincs idő, mivel abból jajveszékelések és egyéb siralmas hangok ütik meg füleinket. Az orvosra többé szükség nem volt: a szekerező zsidónak egyetlen leánya, mintegy két órával ezelőtt, kiszenvedett. A gyászlak egy felette szomoru látványt nyujtott. Az elhunyt a földön kiteritett szalmán kinyujtva feküdt, lábaival az ajtó felé; feje felett két inséges faggyugyertya pislogott. Az apa és az anya szivszaggató jajveszékelései borzadályosan hangzottak vissza az erdei magányból. Az orvos a szabadba lépett, hazatérendő, — de, oh rémület! A paraszt jónak látta ilyetén körülmények közt a szekérrel együtt kereket oldani. Hogy miként érezé magát Aesculap tanitványa ezen viszontagságok közt, ezt mindenki, minden fejtörés nélkül is könnyen elbirálhatja; itt a fájdalomtól megtört szülék, ott az erdei siri csend, s ezekhez véve megrekedt helyzete! Igy telt el egyik óra a másik után, a midőn egy szekér dübörgése hallatszott.

Egy közelfekvő helységben t. i. egy beteg volt, s minekutánna ennek hozzátartozói valahogy megtudták, hogy közelben orvos van, ezt a beteghez vitték. Ki volt boldogabb, mint az én barátom, ki egy grátis átvirrasztott éj után, — ki is gondolna ily szomoru esetnél fizetésre! — kimerülve és törődve, csak dél előtt kilencz órakor érkezett haza. Itt azonban egy tisztességes kárpótlási kilátás kecsegtette a véletlenség fenti csintalankodásáért, mert itthon egy sürgöny várt reája, melyben felkéretett, hogy a legközelebbi vonattal a 30 kilométernyi távolságban fekvő X. helységbe jőjjön, s a mint a sürgöny lapidár stylusa gyanitható, „orvosi müszerekkel" jelenjen meg. Minekutánna a tudományos specziflkáczió arra nézve, hogy minő „instrumentumokat" vigyen magával, hiányzott, mindent, a mit ezen artikulusokban birt, összeszedett, s stante pede az indóházhoz indult, mert az elindulási idő közelgett.

„Mehett!" szólt a kalauz; a gőzparipa tüsszögni, horkolni kezdett, mire a vonat lökdösve, nyögve és tombolva tova robogott. Rövid idő mulva — a már szokássá vált összeütközés és különböző kisiklás nélkül — az első állomás szerencsésen éleretett. A fő- és alkondukteur urak egymásután hangoztatták monoton hangon a stereotyp „öt percz"-et, miközben barátomnak ugy tetszett, mintha valaki nevén kiáltotta volna. Kiváncsiságból a koupé ablakán kinézett, és miután csakugyan nevén szólittatott, hatalmas önérzettel saját énjét büszkén bemutatta. De alig hogy ez megtörtént, már is tudomására adá egy künn álló fiatal ember, ki a nemes lovász-czéh kötelékébe látszott tartozni, hogy ő, — t. i. az orvos — házi nemtőihez visszatérhet, mivel hogy a babszem, melyet a nagyságos urnak nagyságos urficskája nagyságos orrába bedugni méltóztatott, egy hatalmas trüsszentés alkalmával már magától kiesett. Sok idő a parla-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

általán jobb, megélhetőbb helyzetbe juttatnak, és mert ilv uton bizton remélhetjük, hogy az anyagi gondoktól kevésbbé igénybe vett biráink a gyorsabb és jobb igazságszolgáltatás igényeinek inkább megfelelni képesek lesznek.

Rettegtünk attól, hogy a hadügyminiszter a delegácziótól akkora összeget fog követelni, mely ismét lehetetlenné tenné a fizetésjavitást, de félelmünket eloszlatja az, hogy a hadügyminiszter költségvetésének megállapitása után hozatott a fenti fizetésjavitást czélzó miniszteri határozat.

Dr. W. I.

Politikai szemle.

Az 1892. évi állami költségvetés előirányzatát október hó legelején, valószinüleg a képviselőháznak okt. 5-én tartandó ülésében fogja a pénzügyminiszter részletes expozé kiséretében előterjeszteni. A ház pénzügyi bizottsága október hó közepe táján kezdi meg az előirányzat tárgyalását, s nincs kizárva annak lehetősége, hogy a delegáczióknak november hó 3-án történő egybegyüléseig el is fog készülni a budget megállapitásával.

A „Reichsanzeiger“ közzéteszi azon beszéd szószerinti szövegét, melyet a német császár az erfurti diszebéd alkalmával mondott. A beszédben foglaltatnak a következők:

„Örülök, hogy legteljesebb megelégedésemet nyilvánithatom. Az Altmark, Thüringia és Szászország harczias fiait e helyen szemlélhetni annál nagyobb örömömre szolgál, mert ezt a földet a történelem tradicziói hazánkra nézve kiváló fontosságuvá teszik. E helyen sértette meg a korszikai hóditó a német fejedelmeket a lehető legsulyosabban, mélyen megalázva lesujtott hazánkat. Akkor fogamzott meg boldogult ősatyám lelkében a legszélső ellenállás eszméje, a mely azután érett gyümölcsként az 1813. évi lakoltató hadjáratot hozta meg.“ (Egy más sürgöny szerint Vilmos császár az erősebb „korz parvenu“ kifejezést használta korzikai hóditó helyett. Szerk.)

A császár azután utalva a 8 év előtt nagyatyja alatt tartott hadgyakorlatokra, azon reményét fejezte ki, hogy a hadtest most is, ugy háboruban, mint békében, jó, éles és kemény fegyvernek fog bizonyulni, s e szavakkal végezte beszédét: „Poharamat a negyedik hadtest és vezérének egészségére emelem. Éljenek!“

Román lapszemle.

A szebeni „Telegr. Roman“-t érdekelte legközelebb az, hogy milyen lesz a beszterczei legmagasb válasz. Könnyebbült szivvel irja, hogy jó és rossz napjaiban mindig a korona volt támasza, s nem keresett más védelmet és gyámot. Aztán haragját önti ki az ő nemzetisége és egyháza ellenségeire, kik bizalmatlanságot igyekeznek a korona és a román nép között kelteni, de hasztalan, mert ezt a loyalitást válságos időkben bizonyitotta be a román nép. Hálával ismeri el, hogy az uralkodóház és a mostani uralkodó sok jóval volt a román nép és a gör. kel egyház iránt. „Nem ilyen érzelemmel voltak — ugy mond — a magyarok. A hübéri korszak szomoru nyomokat hagyott e népen, melyet a magyarok okoztak.“ Már emlitettük mult szemlénkben, hogy a jobbágyságot épen a földbirtokos magyarok küzdelme és nagylelküsége szüntette meg nálunk 1848-ban, hogy nemcsak román, hanem szász és magyar jobbágyok is voltak. Voltak román ajku magyar nemesek is abban a feudalis korszakban. Itt figyelmeztetjük a „Telegr. Roman“-t arra, hogy Romániában a hires Mihály vóda hozta be legnagyobb mérvben a jobbágyságot, hogy a román boérok saját román véreiket 1864-ben sem szabaditották fel önként, hanem Kuza vóda szétkergette az országgyülést és fejedelmi dekrétummal nyilvánitotta szabadokká a jobbágyokat, de ugy, hogy a jobbágy önmagát váltotta meg.

Nem ártana, ha az ilyenek eszébe jutnának a „Telegr. Roman“-nak, akkor, midőn azt veti papirra, hogy a jobbágyság nálunk a náczión szomoru nyomokat hagyott. Ekkor mindjárt nem lennének azok a magyarok olyan rossz emberek. Aztán meg történelmileg is igaz tudományra tanitaná olvasóit. Hasztalanul igyekezünk mi a „Tel. R.“ óhajtása szerint szelid és humánus bánással megnyerni a natiót, ha a román lapok épen ellenkezőt prédikálnak. Ismerjük mi is épen ugy a pánszláv és pángermán veszélyt, de ezt nem azzal kerüljük ki, ha mindannap a feudal-kort emlegetjük. Elismerjük, hogy vannak tulzó magyar lapok is; ez a sajtószabadság eredménye. Igy van Romániában is. Hiszen tudja jól ezt a „Telegr. R.“ és Babes Vincze is. Azonban legalább ma olyan román lap nincs nálunk, a melylyel komolyan lehetne szóba állani a higgadt magyar lapoknak. Ime, itt a baj! Ezen kellene a nationak segiteni. De când vafi?“ Mikor lesz az! A natiótól függ.

A „Gaz.“ „Era noua“ uj korszakról vezérczikkez, — polemizálván Horváth Gyulával és a „Pester Lloyd“-dal. Nem szólunk hozzá, mig végét nem látjuk. E helyett azt olvassuk a „Gazetá“-ban, hogy Demsusianu ott a Dimbovicza mellett abban a nézetben van, hogy Hunfalvi J. tudósunknak a románokról irt müvei mint történeti müvek komoly számba nem vehetők s igy mellőzendők. Ez aztán komoly birálat! Azonban hagyjuk ezt a tudósokra és folytassuk krónikás szerepünket. Megszivelte Babes a „Gaz.“ neheztelését és nyilt levelet intézett e lap kiadójához, a kipróbált „Gazeta“ tulajdonosához, melyben elmondja a román komité és párt iránt táplált nézeteit. Legelőbb oda nyilatkozik, hogy nem lehet türni az olyan lapot, a mely annyi felvilágositás után sem szünik meg a gyanusitgatással. Pártnak és lapnak egy irányban kell müködni. Nem nevezi meg azt a lapot, melyet sujt, de nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a „Tribunát“ érti. Azután hibáztatja azon magyar lapokat, melyek a román pártban keletkezett viszályt ugy fogták fel, mintha a román komité a bukuresti diákok memorandumát elitélte volna. Ez nem történt. Elismeri, hogy van abban a memorandumban elég botlás. Saját fejüktől irták azt odaát, a nélkül, hogy közölték volna a hazai értelmiséggel. Azt határozottan állitja, hogy a romániai államférfiak a mi belügyeinktől távol tartják magokat. A nyilt levélnek folytatása is lesz. Ismertetni fogjuk. Most csak annyit látunk, hogy a kipróbált „Gazeta“ az eddigiekkel meg lehet elégedve. Hát a „Tribuna?“ Nem a mi bajunk, végezzék együtt.

A „Telegr. Roman“-ra visszatérve, megemlitjük, hogy szerinte (Petrillán Petrozsény mellett) a román lakósok és csendőrök között összeütközés történt. Sebesülés is volt, de halál nem. Valami kisajátitás miatt volt, a lakósok abba nem akartak egyezni. A hol kisajátitás történt, ezt megfizették, de a „Telegr. Roman“ tudósitója szerint ez igy sem jó, mert a poporu most már nyakába veheti a világot. Hát már az sincs rendén, hogy a bánya részére kisajátitott földbirtokot becsületesen megfizetik a poporunak?

Nici asia, nici asia! Sem igy, sem ugy.

Cz.

Torna-egyesület.

A szellemi haladás terén méltán képezi hazánk és annak népessége bámulat tárgyát a külföld előtt.

Méltán; mert a világtörténet nem sok oly nemzetet tud felmutatni, mely rövid idő alatt, mint a miénk, oly intelligenssé lett volna. — Hisz alig ráztuk le magunkról pár évtizeddel ezelőtt a bilincseket, melyek intellektuális erőinket lebilincselve tarták, már is előkelő helyet foglalunk el azon nemzetek sorában, melyek hivatva vannak nemcsak kialudni nem engedni, de sőt oly lobogó lángra gyujtani a Prometheus lopta isteni szikrát, hogy annak fénye a világrészek mindenikét beragyogja. Szép-és zeneirodalmunk, képes ábrázoló és szabad müvészeteink, ipari és gazdasági termékeink számban és nemben utban vannak a czél: a tökély felé.

Sokat haladtunk. — S minek, kinek köszönhetjük ezt?

Az erőnek, a nyers, fizikai erőnek, melyet őseinktől kaptunk.

Igen. Annak az egészséges vérnek, melyet tőlük átörököltünk, mely a szivet nemesen érezni, az agyat fenkölten gondolkodni, a tagokat cselekedni, az igét testté válni képesitik.

S épen ezért jól vigyázzunk, nehogy a megfeszitett munka — s a miénk bizonyára az volt és az ma is — a vele járó szórakozás és élvezetek keresése s kielégitése oly térre ragadjanak (s pedig a panasz már-már hallható) melyen elpusztultakká válhatunk.

Nehogy e féltett kincset, gyors haladásunk titkát elveszitsük, nehogy az egészséges vért megaludni engedjük.

A lélek a szivben; a szellem az agyban, mindketten a testben laknak.

Ápoljuk hát testünket; fejleszszük fizikumunkat, mint férfiakhoz illik.

Alkossunk egyleteket; pártoljuk a meglévőket, melyekben erőt szerezhetünk aczélt tagjainkba, piros vér ereinkbe.

Sorakozzunk a férfias mulatságok zászlója alá, hol erőt és kitartást merithetünk szellemi munkásságunkhoz.

Tornászszunk, vivjunk, gyakoroljuk magunkat a testedző sport minden nemében — hogy megtarhassuk képességeinket a jövő alkotásaihoz.

Erőnk: egészségünk; jól vigyázzunk rá, e nélkül előbbre nem jutunk, pedig az uton, melyen vagyunk, megállani nem, csak haladni, vagy elbukni lehet.

Előre hát! Fel a zászlóval.

Sorakozzunk a megalakult torna és vivóegylet köré, álljunk be résztvevő és pártoló tagoknak, hogy az egylet, mely e hóban ismét megkezdi müködését — nemes czélját elérhesse.

. . . . .r.

Meghivás.

A „Közmüvelődés Irodalmi és münyomdai részvénytársaság“ 1891. évi szeptember hó 30-án délután 4 órakor Kolozsvártt az igazgatósági irodában (belszén-utcza 3 sz. alatt)

rendes közgyülést

tart, melyre a részvényesek ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. Az elmult félévi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapitása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Alapszabály módositás.
6. Egy lelépő igazgatós. tag megválasztása.
7. A szabályszerüen lelépő felügyelő bizottsági tagok megválasztása.
8. Inditványok.

A felügyelő bizottság által megvizsgált félévi mérleg Kolozsvárt az igazgatósági irodában és a felvételi irodában (bel-torda utcza 1. szám). Brassóban a fióktelepnél e hó 20-ától kezdve, mindenki által megtekinthető.

Kolozsvár, 1891. szeptember 1-én.

Az igazgatóság.

A közgyülésen az alapszabályok 13. §-a értelmében csak azon részvényesek jelenhetsnek meg és birnak szavazati joggal kik részvényeiket a közgyülés előtt legalább 8 nappal a társaság pénztáránál (beltorda utcza 1. sz.) letteték és igazoló jegyet nyertek.

Irodalom.

Előfizetési felhivás a **„Magyar Hirlap“** politikai és társadalmi napilapra. Felelős szerkesztő: *Horváth Gyula*, helyettes szerkesztő: *Fenyő Sándor.*

A Magyar Hirlap a legtartalmasabb, minden tekintetben teljesen független politikai napilap. Hive annak, a mi jó és igazságos; küzd az ellen, a mi helytelen, rossz és igazságtalan. A politikai eseményekről, országgyülésről, pártok gyüléseiről gyorsan és hiven referál s kritikát gyakorol mindennel szemben, a mi a politikában történik. Ez a kritikája mindig és mindenben tárgyilagos és igazságos. Politikánkban, melyet a közigazgatási vitában követtünk, velünk volt az ország szine-java s e politikának sikere és eredménye sem maradt el.

A társadalmi kérdések mindig élénken foglalkoztatják a Magyar Hirlap-ot, mely már sok fontos kérdésben egészen magához ragadta a vezérszerepet. Ilyen országos érdekü kérdés volt a német szinház ügye, melyben a Magyar Hirlap közölte elsőnek a hiressé lett felségfolyamodást.

A közgazdaság minden egyes ága a Magyar Hirlap-ban kultiválásra talál, mint egyetlen magyar lapban sem, és sohasem érjük be a száraz hirek egyszerü közlésével, hanem azokat élvezhető formában, s a kellő magyarázatokkal kisérve juttatjuk a közönség elé.

Tárczarovatunk igen érdekes, modern czikkeket hoz; apró czikkeiben a Magyar Hirlap fürge tollal, érdekes formában dolgozza fel a nap aktuális eseményeit, ujdonsági rovata minden magyarországi hirlapét felülmulja érdekesség és frisseség szempontjából, s nincs olyan száma a lapnak, melyben egész halmaz eredeti hir ne volna, mely aznap csak is a Magyar Hirlap-ban olvasható.

A többi rovatok is mind avatott kezekre vannak bizva, s gondoskodás történt, hogy a legapróbb hir is irodalmi formában kerüljön a közönség elé.

A Magyar Hirlap szerkesztőségének belsőtagjai: Abonyi Árpád, Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Fenyő Sándor (helyettes szerkesztő), Füredi Mór, Heltai Jenő, Janovics Pál, Kálnoki Izor, Kohn Dávid, Kürthy Emil, Márkus Miksa, Pollák Illés, Szabó Endre, Szana Tamás, Szemere Attila, Szemere Huba, Szeredai Sváb Leó, J. Virág Béla.

A Magyar Hirlap naponkint 2—3 iv terjedelemben jelenik meg, ezenkivül heten-

---

mentirozásra nem volt, de még annyi sem, hogy Aesculapunk legalább megkérdezhette volna, hogy a nagyságos urficskának hatalmas trüsszentésére elhangoztatták-e a „kedves egészségére váljék“ kivánatot a gyöngéd szülék, mert már is szinte ajkán lebegett a kérlelhetlen konduktornak a „mehett“ szó. Barátom tehát a kedvtelenség arczkifejezésével és a müszer-ládával kiszállott a koupéból és a lovász után bámészkodott, ki eltávozása alatt kitünő zenészeti tehetséget árult el, a menynyiben ép oly taktussal mint izléssel egy kocsisnótát fütyörészett. Végre eltünt, s a vonat is isten tudja már hol járt, csak a kiábrándulni kezdő orvos állott még ugyanazon helyen. Most már mittévő legyen? Szerencséjére még idejekorán eszébe jutott, hogy pénzért és jó szóért még fuvart is lehet kapni, s hogy ezen szerencsés ötletet akczióba vigye át, egy vasuti szolgához fordult, és a siker bebizonyitá, hogy csakugyan helyesen elmélkedett. Dörmögve szállt fel Aesculapunk a szekérre, dörmögve döczögött haza felé és dörmögve érkezett meg házi szentélyébe.

Ámbár komolyan feltette magában, hogy legalább ma többet nem praktizál, mégis nagy mérvben érdekelte a háziaknak azon tudósitása, hogy egy igen elegánsan öltözött uri ember a nap folytán már többször kérdezősködött utána. Daczára kimerültségének, és bármennyire is sarkalta az élettani követelmény, szervezetének a kellő tápanyag nyujtására, mégis folyton eszében járt az elegánsan öltözött uri ember. Hosszadalmas és nyugtalan várakozás után, végre megjelent az elegánsan öltözött uri ember, s némi rejtélyes arczkifejezéssel, mintegy tudtára adta adá barátomnak, hogy szeretné, ha az orvos urral egy titkos helyecskén értekezhetne. Ha az ember épen reményteli, minden kicsiségben várakozásának teljesedését látja, és barátomnál az elszenvedett fáradságokért és az elvesztett időért nem csekély revanche gondolatok merültek fel. Az idegent tehát a „parádé“ szobába vezette, az ajtót gondosan elzárta, s most megkezdődött ősi szokás szerint, a jelentéktelen konverzáczió a mindennapi és közömbös dolgok felett, daczára hogy minden orvos ilyetén helyzetben a betegség jelentékenységét sejti, mely a beteget az orvoshoz kényszeriti.

Miután az idegen nagy lelkiismeretességgel meggyőződést iparkodott magának szerezni a felett, hogy Dr. N.. csakugyan azon Dr. N.., ki akkor és akkor Bécsben az orvosi tudományokból a tudorságot megnyerte, mi mellett még az oltási kurzust is hallgatta, végre ügyét habozgatva előadta, mi mellett kabátját felgombolva, barátomnak egy adóslevelet nyujtott át fedezés végett, mely adóslevelet barátom még az egyetemeni tartózkodása idejében állitott volt ki.

Midőn az elegánsan öltözött uri ember barátom házából kilépett, a szomszédok a jövedelmező praxisról mintegy irigylően beszélgettek; de kivált a mai „fényes nap“ volt megbeszélgetésük tárgya, mert ezen napon az orvost kétszer vitték vidékre, s ezenfelül még itthon is egy elegáns uri embernek szolgált tanácscsal, — nem is sejtve, hogy ezen „fényes nap“ szegény kollégámnak egy batkát sem jövedelmezett, hanem ellenkezőleg, zsebének tetemes megkönnyebbitésére szolgált, a mennyiben ezen „fényes nap“ még tanulmányi éveiből eredő régi büneinek lerovását eredményezte.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

kint háromszor mellékleteket ad, még pedig: irodalmit, tanügyit és mezőgazdaságit.

A közlemények frisseségét, valamint az irni tudó és akaró közönség közremüködését pályázatainkkal segitettük elő. A Magyar Hirlap ugyanis pályázatul kitüzött: 40 aranyat egy tárczára, 100 aranyat egy novellára és 10 aranyat egy ujdonságra, ez utóbbit állandó pályázatul, a mely 10 aranyat minden hónap 20-án kiadjuk a legjobb és legérdekesebb hir beküldőjének.

Lapunk egyik állandó közleménye a rendes folytatásokban megjelenő regény. Kiváló hazai és elsőrendü külföldi erők müveit közöljük, s még e hónap végén kezdjük meg Ambrus Zoltán uj, eredeti „M i d á s K i r á l y“ czimü regényének közlését.

A „M a g y a r H i r l a p“ előfizetési árai: egész évre 14 frt, hat hóra 7 frt, három hóra 3 frt 50 kr, két hóra 2 frt 40 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Egyes szám ára 4 kr.

Előfizetőinknek kedves szolgálatot vélünk tenni, midőn már e hónaptól kezdve gyermekujságot is fogunk mellékelni lapunkhoz, hogy előfizetőink 7—15 éves gyermekei ne nélkülözzék azt az olvasmányt, a mely koruknak minden tekintetben megfelel. Ez a kis ujság a „Kis Világ“, mely hetenkint egyszer jelenik meg pompás szinnyomatu melléklettel s melyet minden pénteken fogunk szétküldeni, olyan lesz, hogy tanuljanak és okuljanak belőle a gyermekek, s ne legyenek olyan olvasmányokra szorulva, melyek ártalmukra lehetnek. Avatott kezekre van bizva e gyermek-ujság szerkesztése, s minden közleménye, minden illusztrácziója gondos megfontolás tárgya lesz. Emil bácsi, a »Kis Világ“ szerkesztője már hosszabb elbeszélésről is gondoskodott, mely: „A kis gróf kalandjai!“ czim alatt fog Márkus bácsi tollából megjelenni.

A „Kis Világ“ előfizetési ára lesz (de csakis a Magyar Hirlap előfizetői számára): egész évre 2 forint, félévre 1 forint, negyedévre 50 kr.

A „Magyar Hirlap“ kiadóhivatala
Budapest, Gránátos-utcza 16.

KÜLÖNFÉLÉK.

Széchenyi ünnep. A brassói m. kir. állami főreáliskola gróf Széchenyi István születésének századik évfordulója alkalmából 1891. szeptember hó 20-án (vasárnap) d. u. 4 órakor a főreáliskola tornatermében a brassói magyar dalárda szives közremüködése mellett iskolai emlékünnepet rendez. Tárgysor: „Szózat“, előadja a brassói magyar dalárda. Az igazgató megnyitó beszéde. „Széchenyi emlékezete,“ Arany Jánostól; szavalja Orbán Ferencz, VIII. osztálybeli tanuló. „Széchenyi szerepe hazánk történelnében“, felolvassa Dr. Mika Sándor. „Rendületlenül“, Arany Jánostól, szavalja Cserei Aladár VI. osztálybeli tanuló. „Hymnus“, előadja a brassói magyar dalárda.

Társas vacsora. Örömmel értesülünk, hogy a helybeli prot. nőegylet az özvegyek és árvák segélyezése érdekében f. évi október hó 3-án szombaton este a „Central“ vendéglő (Nro 1) nagytermében tánczczal egybekötött társasvacsorát fog rendezni. Az ételek és italok ára legolcsóbb árban van megállapitva és a meghivókban jelezve. Jövő számunkban részletesebben.

A városi zenekar ma szombaton, az „Európa“ szállodában, holnap, vasárnap a „Central Nr. 1“ szállodában tart hangversenyt.

Adakozás a csángó-szoborra. Zajzon községből. (Gyüjtötte Bán Eliz közs. isk. tanitónő.) Hofmann János 1 frt. Dr. Boltres 1 frt. Buna Márton 50 kr. Fejér István 50 kr. Török Gizella 50 kr. Morres Ilyésné 1 frt. Buna János 50 kr. Jakab Mihály 50 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Buna Sándor 50 kr. Tusch Irén 50 kr. Olvashatlan nevü 1 frt. Farkas János 1 frt. Összesen 11 frt 90 kr. E lapok idei 29-ik számában ki volt mutatva 441 frt 26 kr. A főösszeg a mostani adománynyal 453 frt 16 kr. Fogadják az adakozók és a gyüjtőnő szives köszönetemet. További hazafias adományokat a czélra elfogad és nyilvánosan nyugtáz — Brassó, 1891. szept. 17-én K o ó s F e r e n c z. kir. tan. tanfelügyelő.

Roncsoló toroklob Hétfaluban. Ezen betegség 14 nap óta több áldozatot ragadott magával Hétfaluban. Különösen Bácsfaluban egy házból kevés napok alatt 4 gyermek halt ki; más helyről 2, más házból megint egy. Hosszufaluban Ács tanitónak halt meg egy 8 éves leánykája e bajban. Félni lehet, hogy még nagyobb mérvet is ölt e szörnyü kóralak, ha erélyes egészségügyi és hatósági intézkedés nem vet gátat neki. Bár bajos a nép előitéletével és megrögzött szokásaival szemben az üdvös intézkedésnek érvényt szerezni, mindazonáltal kötelessége a hatóságnak a betegedési eseteket szorosan ellenőrizni, a hol beteg van, oda őrt állitani, hogy szomszédok és ismerősök ne látogassák a házat; haláleset alkalmával, orvosi halottkémlés után a hullát azonnal ki kell vinni a temetőbe, a hideg-házba, temetésére pedig nem kell engedni mást, mint legfelebb a szülőket. Azon házat, melyből dyfteritises beteg halt ki, ugyszinte az ágynemüt és öltönyt gondosan meg kell fertőtleniteni. Ez eljárás követendő akkor is, ha a beteg felgyógyult. Ilyképpen elejét vehetjük a veszélynek és sok emberéletet menthetünk meg. Az óvintézkedések a tapasztalat által elkerülhetetlenül szükségeseknek bizonyultak be, lévén e bajnak gyógyitása még nagyon nehéz és bizonytalan. (Figyelő.)

Uj vasut. A kereskedelmi miniszter f. hó 10-én 47,892. szám alatt Pálmai Károly budapesti mérnöknek előmunkálati engedélyt adott, egy a Háromszéki vasut Bertalan-Brassó állomásától kiinduló. Feketehalom, Vledény; Persány, Vád, Sárkány, Mundra helységeket érintő és Fogarasig vezetendő helyi érdekü vasutra. Az engedélyezett vasutra valóban nagy szükség is van, mert ez a Brassó Fogaras közötti, különben is tetemes forgalmat nagyban előmozditaná.

Edison legujabb találmánya. Londonból érkező hirek szerint a zseniális Edison fonográf-automatát kombinált. A készülék nyilásába bele kell dobni egy pénzdarabot és nyomban azután a fonográf valami hires énekesnőnek, vagy énekesnek egy dalát reprodukálja, vagy pedig egy hires szónok hangján beszédet mond el.

Felhivás.

A brassói torna-és vivó-egylet f. é. október hava 1-én kezdi meg ujból müködését. Az egylet, mely tavaly csak a tornászásra szoritkozott, ez évben a v i v á s t is beállitani óhajtja. Reméljük, fogja is, mert a férfias mulatságok e legszebbikének mely az erő és bátorság fejlesztésének, és a férfias szórakozásnak legkitünőbb neme és módja, bevezetésére egyébre, mint érdeklődésre szükség nincsen, mely alatt a t ö m e g e s belépést és pártolást értjük.

Akarjuk hinni, hogy városunk ifjai, férfiai és polgárai, kik lelkesedni tudnak a nemesért, nem fognak késni felhivásunknak eleget tenni, hanem sietve sorakoznak a zászló alá, melyet lobogtatunk s melyre e szavak vannak irva:

„Csak ép testben lakik ép lélek!“

A brassói torna-és-vivó egylet választmánya.

Törvényszéki csarnok.

Mint nem régen jelezte lapunk — tegnap került sorra az U r b á n József krasznai üvegcsür felügyelőjének és R e s c h Adolf helybeli ékszerész és aranymüvesnek ügye, kiket a törvényszék orgazdaság vétsége miatt helyezett még két évvel ezelőtt vád alá.

Az 1887. évi október hóban a gróf Mikes-féle krasznai erdőn utakat készitettek és ásás közben Radu Szávu munkás 7 drb. ó-kori ritka és becses aranyrudat talált s átadta Urbánnak, hogy ez helyette értékesitse és jelentse be.

Urbán elhozta Resch Adolfhoz s megbecsültette. Resch, mint a ki régiségtannal is szivesen foglalkozik, a mübecscsel biró rudakból az Urbánt illető részt megvette, t. i. Urbán magát mondta találónak. Azonban Resch figyelmeztetésére elmentek a rendőrségre és onnan a birósághoz bejelentés végett, de mindkét helyről a háromszéki közigazgatási hatósághoz utasittattak. Igy telt el a törvényszabta 8 nap és a kincstalálás nem lett bejelentve, s ezért a mulasztásért Radu Szávu a már ezelőtt két évvel tartott első tárgyaláson jogtalan elsajátitásért megbüntettetett.

Felebbezés folytán az itélet Radu Szávura helybenhagyatott, de Resch és Urbán társakra feloldatott és kiegészitések rendeltettek. — Igy került tegnap ujra elő az ügy, melyen Resch igen alapos okokkal védekezett: hogy nem titkolta a vásárt és hogy ő maga volt, a ki a bejelentést tette és hogy az egyik rudat azért vágta el, mert a 7 drbot két egyenlő részre osztotta, hogy Urbán mint találó egyik felét kapja.

Urbán akkor eladta a részét s egy rud Reschnél maradt, a ki arról galvanoplastikus másolatot vett és aztán eladta egy külföldi ékszerésznek.

A biróság azon alapon itélte el orgazdaságért Resch Adolfot, mert tudta azt, hogy a talált kincsek nem lettek Urbánnak még átadva hatóságilag, mégis megvásárolta s ezért két hónapi fogházra szabta a büntetést.

Urbán szintén orgazdaságért 100 frt pénzbüntetésre itéltetett.

Az itéletellen felebbezést jelentettek vádlottak és az ügyészség is.

A törvényszék Bauer János elnöklete alatt Kovács Károly és Papp Péter birákból alakult. Jegyzett Dr. Gullya. Vádat Dr. Hegyesy V. és Reschet Harmath L. képviselték.

Kalauz.

– **Állandó szombati rovat.** –

Lapunk helyi és vidéki olvasóinak a következő brassói kereskedelmi és iparos-czégeket ajánlhatjuk:

A l l a m v a s u t a k v á r o s i m e n e t j e g y - i r o d á j a.
Aronsohn H. és társa, Kolostor-utcza 11.

A s z t a l o s o k.
Baltafi Károly, Bolgárszeg, Gőzfürdő-utcza 40
Barabás Károly, Vár-utcza 49.
Becző Imre, Vár-utcza 88.
Kovács Ferencz, Árvaház-utcza 31.
Lepedus István, Mester-utcza 9.
Mezei Ferencz, Fekete-utcza 8.

B a n k- é s v á l t ó ü z l e t.
Adler L. Jakab, Főtér, árucsarnok.
Osztrák-magyar bank fiók, Kolostor-utcza 6.

B é r k o c s i-ü z l e t.
Szász Dénes, Szent-János-utcza.

B i z t o s i t ó i n t é z e t.
Adriatica di Sicurta, Roll Ottó ur, Lópiacz 32.

B o r k e r e s k e d é s n a g y b a n s k i c s i n y b e n
Antal János, Bolonya Kut-utcza 26.
Weisz Ede, Kolostor-utcza 9. Európa szálloda.

B ő r k e r e s k e d é s n a g y b a n é s k i c s i n y b e n.
Gyertyánffy L. és fia, Kolostor-utcza 1.

B u t o r-k e r e s k e d é s.
Papp Ferencz, Kapu-utcza 48.

C s i z m a d i a á r u k.
Balázs István, Bolgárszeg, Fövény-utcza 7.
Kosik Mihály, Ujutcza 55.
Niedermaier Zsigmond, Bolonya, Kőbánya 11.

C z i p é s z-ü z l e t.
Vass Károly, Gőzfürdő utcza 3.
Veres György, Fekete-utcza 10.

D i s z m ü á r u k.
Verzár István, Kolostor-utcza 4.

D i v a t ü z l e t é s c o n f e c t i ó.
Folyovits Miklós, Főtér Buzasor 4.
László M és L. „ Lensor 29.
Simai testvérek „ Buzasor 3.

F é n y k é p é s z e t.
Adler Lipót, Kapu-utcza 14.

F é r f i-s z a b ó.
Bartha G., Lensor 28.
Riemer Jakab, Kolostor-utcza 8.

F o d r á s z a t.
Kovács Máthé, Kapu utcza 28.

F ü s z e r, f e s t é k stb.
Lázár és Verzár, Kolostor-utcza 19.
Zeriff Antal, O-Brassó Hosszu-utcza 64.

G a b o n a ü z l e t n a g y b a n.
Mátyás József, Weisz Mihály-utcza 6.

K a l a p-ü z l e t.
Balog Elek, Felső Uj-utcza 32.
Haluskai András, Kapu-utcza 14.

K á v é h á z.
Drechsler Sándor, Rezső-körut.

K é p- é s t ü k ö r ü z l e t, r u h a k e r e s k e d é s.
Szöllősy Zs., Weisz Mihály-utcza 24.

K é z m ü á r u-r a k t á r n a g y b a n é s k i c s i n y b e n.
Eisenstein M. és fiai, Főtér Kádársor 22.
Karácsony K. M., Kolostor-utcza 8.
Mán és Izai, Virágsor 6.
Verzár Antal, Kolostor-utcza 6.
Verzár Mór, Virágsor 17.

K o c s i g y á r t ó.
Markó Imre, Bolonya, Vasut-utcza 20.

L á t s z e r ü z l e t é s p i p e r e.
Fischer Sámuel, Buzasor 2.

L i q u e u r- é s c o g n a c-g y á r o s.
Kenyeres Károly, Bolgárszeg Kut-utcza 17.

M é s z á r o s-ü z l e t.
Szikszai János, Hirscher-utcza 3.

M o l n á r.
Sipos Ferencz, Bolgárszeg.

P e t r o l e u m-g y á r o s.
Dr. Otrobán Nándor, Kapu-utcza 16.

S ö r h á z.
Brezlmaier István, Kapu-u. 25. Fleischer-ház.
Forkert Gusztáv, Kapu-utcza Kärtsch-villa.

S z á l l i t ó c z é g.
Aronsohn H., Kolostor-utcza 11.

S z á l l o d á k.
„Bukarest“ szálloda, Ó-Brassó.
„Central Nr. 1“, Ó-Brassó.
„Európa“ szálloda, Kolostor-utcza 9.

S z i j g y á r t ó-ü z l e t.
Miklós Mihály, Ó-Brassó, Közép-utcza 3.
Nyágay János, Kapu-utcza 34.

S z o b a-f e s t é s z e t.
Antal Mihály, Bolgárszeg Costei-utcza. 8.
Leiter Károly, Bolgárszeg Costei-utcza.
Lőrincz Ferencz, Bolgárszeg, Kut-utcza 13.

T e m e t k e z é s i i n t é z e t.
Tutsek E., Kapu-utcza 4.

V e g y e s k e r e s k e d é s e k.
Friedmann Frigyes, Bolonya 100.
Vass Sándor, Hirscher-utcza.
Zeriff M., Lópiacz 12.

V e n d é g l ő k, b o r é s s ö r.
Antal János, Bolonya Kut-utcza 26.
Kádár András, Belváros, mészároskert.
Pásztori István, Bolonya Kut-utcza 23.
Virág József, O-Brassó Hosszu-utcza 4.

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé:* Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé:* Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 12 óra 20 pkor délben; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé:* Vegyes vonat 5 óra 45 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől:* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől:* Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől:* Vegyes vonat 9 óra 24 pkor reggel; vegyes vonat 9 óra 44 perczkor este.

Felvilágositást szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek is válthatók és podgyász feladható.

Brassói piaczi árak.

Szeptember hó 18-án.

Buza legszebb	7.70	Kása	4.60
„ közepes	7.20	Borsó	9·—
„ gyenge	6.40	Lencse	14·—
„ elegy	4.50	Paszuly	4.70
Rozs, szép	6.—	Kendermag	10.50
„ közepes	5.80	Burgonya	—.90
Árpa szép	4·50	Marhahus, klgr	—.48
„ közepes	4.30	Disznóhus	—.48
Zab szép	2·40	Juhhus	—.28
„ közepes	2.30	Faggyu friss	—.24
Törökbuza	5·—	Faggyu olvaszt	—.36

Budapesti értéktőzsde.

1891. szept. 18-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4%-os	102·85
„ papirjáradék 5%-os	100·30
„ Vasuti kölcsön arany 4½%-os	115·25
„ „ „ ezüst 4 ½%-os	97·75
„ Keleti vasut kölcsön I. kiadás	111·50
„ „ „ „ II. „	—·—
„ „ „ „ III. „	—.—
„ földteherm. kötvény	89·75
Horvát-szlav. kölcsön kötvény kiadás	104·70
Magyar dézsma kárpótlás	—·—
„ nyeremény kölcsön	140·50
Tisza szab. és szegedi sorsjegy	130·75
Osztrák papir járadék	90·55
„ ezüst „	90·55
„ arany „	109·75
1860-iki osztr. államsorsjegy	136·80
Osztr. magyar bank részvény	1008·—
Magyar hitelbank részvény	324·50
Oztr. hitelrészvény	274·50
Esüst	—·—
Cs. és kir. arany	5 60
„ „ „ „ vert	5·59
20 frankos (Napoleond'or)	9·32
Német márka	57·75
London	117·45
Páris	46·37½
Osztr. járadék 5%	101·25

Sz. 380./1891. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólirott birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. járásbiróságnak 4582./1891. sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbiróságnak azon sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán *dr. Gusbeth Ede* javára *Nagy József és neje* ellen *137 frt 50 kr* tőke s járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és *440 frt 50 krra* becsült ingóságok, u. m. házi butorok és hangszerek nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 6817./1891. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Brassó, belváros Vár-utcza 94. sz. a. leendő eszközlésére **1891-ik évi szeptember hó 21-ik napjának délutáni 3** órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is el fognak adatni, a netalán előbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t.-cz. 111. és 112. §-sa alapján árverezés megkezdéséig érvényesitsék.

Brassóban, 1891. év szeptember 8.

Borsos Zsigmond,
109) 1—1 kir. birósági végrehajtó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

526. szám.

Hirdetmény.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága az 1891. évi szeptember hó 14-én kelt 872. számu rendeletével a Hőltörény Vidombák-Keresztyénfalvi törv. hat. közut, a Barczahidtól Vidombák község felé a Brassó méhesker ti törv. hat. közut kitorkolásáig terjedő szakaszának kiépítését 5399 frt 63 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosításnak biztosítása czéljából **az 1891. évi október hó 2-ik napjának 10½** órájára a Brassó vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkalat végrehajtásának elvállalásra vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előirt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatalkat kitüzött nap d. e. 9½ óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezetlek figyelembe nem fognak vétetni.

A szoban forgó munkalatra vonatkozó műszaki müvelet és részletes feltételek a nevezett m.ay. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Brassóban, 1891 szeptember 17.

Brassómegye m. kir. épitészeti hivatal.

(107) 1—3

AZ

„EXCELLENT"

orsó czérna vételénél, a t. cz. közönség kéretik a valódiságot jelző

(91) 2—4

oroszlán védjegyre

figyelni.

Sok pénzt

szerezhetnek *minden illető tisztességes egyének*, kik bank képviselőségünket *(törvényszerűen kidlitott* **részletivek és sorsjegytársasági könyvecskék)** átvenni akarjak.

Ügyletünk 25 évtől fenn

Sziporn és szilárd alap. Legmagasabb jutaték jutalomdijjal, eseteg állandó fizetéssel.

Ajánlatok intézendők a

Betéti társaság DIRNFELD testvérekhez

Budapest, V. Fürdő-utcza 4. sz.

(72)

Boros hordók

20 darab, különféle nagyságuak, eladók.

Megkérdezhetni a szerkesztőségnél.

(106) 1—3

Üzletátvételi hirdetés.

Tisztelettel alólirottaknak, van szerencsénk a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a 25 év óta fennálló **Járosy János** urtulajdonat képezett, **Kapu-utcza 61. sz. a.** levő fűszerkereskedő üzletet átvettük és ugyanott berendezve mindennemű haloitt készletekkel **a legegyszerübbtől a legfinomabbig**, tovább folytatjuk.

Készletben tartunk saját készitményü **utánzott érczkoporsókat** (imitirt metall) fehér és barna szinben, továbbá cserefa- és lágyfából készületeket, ugyszintén haloitt előtöltőcsöket, gyászkoszorukat és szalagokat, valamint általában a temetéshez megkivántató mindennemű haloitt készületeket helyben, ugyszintén a vidékre a legjutányosb árak mellett, és pontos kiszolgáltatásért kezeskedünk.

Egyuttal bátrak vagyunk a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani a nálunk raktáron lévő és általunk megpróbált, gyorsan száradó **olaj lak padimentum festéket** magánhasználatra, ugyszintén tetszés szerinti szinü és mennyiségü általunk készített olajfestéket.

Végül elvállaljuk az asztalos szakmába vágó mindennemü uj és régi munkáknak juttányos és pontos elkészitését

Tisztelettel

Zsarnoczky László és Kádár Lajos.

(83) 4—5

Erdély gyógykincse!

„RÉPÁTI"

rendkivül szénsavdus és legtisztább égényes

gyógy-savanyuviz

az égényes savanyuvizek gyöngye!

Megbecsülhetlen gyógyhatása: a légzőszervek betegségeinél, vese és gyomorbajokban, gyulladásos hólyagbántalmak ellen stb.

Legegészségesebb és legkellemesebb borviz.

A savanyuvizek pezsgője!

A „répáti" savanyuvíz, ezen természetes és tiszta, szerencsés vegyi összetételében páratlan ásványvi-kincs, *minden czéltudatos reónak* ugy is mint *élvezeti*, ugy is mint *gyógyital*, a belszervezet összes bántalmai ellen a legmeiegebben ajánlható.

Világforgalomnak örvendő kedvencz ital!

Mint gyógyviz — a nagym. m. kir belügyminisztériumnak 1890. évi 5891/VIII. számu magas rendelete alapján — *hatóságilag ellenőrizve van.* A forrástól mindig friss és mintaszerű töltésben naponta érkezik.

Kapható minden nevezetesebb vendéglőben a fűszerkereskedésekben, gyógyszertárakban *és sajót szétküldési raktárunban.*

Árak:

Egy 1 literes üveg viz ára 8 kr, egy ½ literes üveg viz ára 5 kr, a „répáti" vignettával ellátott eredeti üvegek cserélése mellett.

Szives figyelmeztetésül!

Valódi „répáti" savanyuvizet tartalmazó minden egyes üvegnél, a dugasz **K.-impér Répáti** égésjellel, minden egyes üveg pedig védjegyül „3 fenyűt" tartalmazó vignettával ellátva kell legyen. Más vizeknek a **„répáti" gyógyviz** törvényes jelvényeivel felszerelt üvegekben való csempészés törvényesen fog üldöztetni.

Tisztelettel:

A „répáti" gyógyforrás kezelője

György József.

(66) 5—*

Brassóban, Weisz Mihály- (régi Széles) utcza 12. sz. a.

Alapittatott 1858-ban. Ő császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítója. **Alapittatott 1858-ban.**

WALSER FERENCZ

Első magyar

gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érczöntöde

BUDAPESTEN, VII Rottenbiller-utcza 66. szám.

A legmelegebben ajánljva a nméltóságú belügym. úrnak 1889. évi január 15-én 82,502 II. szám alatt az összes törvényhatóságokhoz kibocsátott körrendeletével.

E kegyes körrendeletből vagyunk bátrak ide iktatni a következőket:

„Walser Ferencz tűzoltószer-gyáros a magyar orszagos tűzoltó-szövetség jelentése szerint legelső volt, ki a rendszeres tűzoltás megbionositásának és a szervezett tűzoltóságok létesitésének kezdettől fogva nagy áldozatkészséggel és egész odaadással azon fáradozott, hogy a rendszeres tűzoltás igényeinek gyakorlati tekintetben mindenkép megfelelő tűzoltó gépeket és tűzoltási fölszereléseket készitsen; gyártmányaiban ma már oly tökélyre vitte, hogy azok gyönyörűsen állottak ki a versenyt a külföldi legjelesebb gyárak hasonnemű gyártmányival és maga személyében mint gyáros nemcsak a belföld, hanem a külföld tűzoltói körében is kiváló tisztelettben részesül. Minélfogva a nevezett Walser Ferencz czégre annál inkább figyelmeztetem a törvényhatóságot, miután nevezett czég, kinek gyártmányai már 1877-ben a 49,601 B. M. sz. rendelettel a törvényhatóságoknak ajánlva lettek, a lefolyt évtized alatt minden tekintetben beváltotta a hozzá fűzött várakozásokat."

*Támaszkodva ezen megtisztelő ajánlatára a nméltóságú belügym. úr*nak *s hivatkozva a mult évben a minden községben szervezendő tűzoltóságnak az előirás szerint tűzoltószerekkel kötelezetté tett ellátására* **részletfizetésre** *szállítok egyes községeknek mint egyes járásoknak és megyéknek, a magas kormányrendelet alapján berendezett* 27 *

községi egységes vészvonatokat,

ovábbá nagyobb községek és a szervezendő tűzoltóságok részére kocsi- és mozdonyfecskendőket, vizhordókocsikat, tűz- és mászőlétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket és köteles tűzoltóegyletek egyéni fölszereléseit a legutolsó részletekig. Ugy az egységes vészvonatok, mint a 105 millimeter hengerátmérővel biró más tűzfecskendők, kizárólag a magyar egységes csavarnak elfogadott Walser-féle tömlőcsavarral láttatnak el. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átidomittatnak, mely végre az illető vizszállító könyökdarab bekuldése kéretik.

Árlapok és költségtervezetek dij- és bérmentesen eszközöltetnek.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány eddig készitett tűzfecskendőkből hazánkban 9 ezer darabnál több van használatban.

Brassó. Nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDES irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.